

Yhteiskunta-, yritys- ja työelämä tieto 1 ov.

Tavoitteet:

Opiskelija

- aktivoi toimintamahdollisuuksiaan aktiivisena kansalaisena tuntien oikeutensa ja velvollisuutensa
- osaa käyttää yhteiskunnan tarjoamia palveluja erilaisissa elämänvaiheissa
- tuntee oman ammattialansa työmarkkinat
- osaa arvioida yrittäjyyden ja yritystoiminnan merkitystä Suomen kansantaloudelle
- osaa hakea Euroopan Unionia ja kansalaisia koskevaa tietoa

Arvioinnin kohteet:

- toimintamahdollisuuksien arviointi
- yhteiskunnan palvelujen käyttö
- työmarkkinatietouden arviointi
- kansantalouteen keskeisesti vaikuttavien tekijöiden arviointi
- tiedonhaku Euroopan Unionista

Yhteiskunta -osion tehtävät:

Hyödyllisiä linkkisivustoja:

www.eduskunta.fi

www.valtioneuvosto.fi

www.presidentti.fi

www.oikeus.fi

www.om.fi

Kirjat esim.:

Koskela-Rousu: Kansantalous tutuksi

Orenius: Talous, yhteiskunta, ihminen

1. Suomen kansalaisen oikeudet ja velvollisuudet.

- Selvitä Suomen kansalaisen oikeudet ja velvollisuudet.
- Mitä mieltä olet niiden noudattamisesta?

2. Kansantalouden ilmiöitä

- Mistä inflaatio syntyy?
- Työttömyyteen voi olla erilaisia syitä.
- Millaisia työttömyyden lajeja löydät tiedonhaun avulla?
- Mitkä ovat nykyään rahan tehtävät?
- Suomalaiset maksavat sekä välittömiä että välillisiä veroja. Mitä ne tarkoittavat?
- Suhdannevaihtelut heiluttavat kansantaloutta. Kerro lyhyesti miten eri suhdanteet vaikuttavat Suomen talouselämään.

3. Kuinka eduskunta valitaan? Kerro vaalitapa.

4. Selvitä kunnan toimialat (tehtävät). Kerro jokaisen tehtävän keskeinen sisältö.
5. Mikä on kuntayhtymä? Milloin tarpeen?
6. Mikä on Kuntaliitto? Kerro sen tehtäviä.
7. Mitä ymmärrät hyvinvointivaltiolla?
8. Onko Suomi mielestäsi hyvinvointivaltio? Perusteluja!
9. Mitä tarkoittaa globalisaatio?
10. EU tutuksi
 - Luettele EU:n toimielimet
 - Opiskelijana EU:ssa (oikeudet, perusteet, muodollisuudet)

Yrittäjyys –osion tehtävät:

Hyödyllisiä linkkisivustoja:

www.yrittajat.fi

www.stat.fi

www.tekes.fi

www.ely-keskus.fi

1. Mitkä ovat yrityksen yhteiskuntavastuun kolme aluetta? Kerro jokaisen alueen pääsisältö.
2. Selvitä mitä yrityksen toimintaympäristöön kuuluu.
3. Millaisia tulevaisuudennäkymiä arvelisit olevan Suomessa
 - matkailussa
 - rakentamisessa
 - elektroniikkateollisuudessa
 - terveydenhuoltopalveluissa?
4. Voiko jonkin elinkeinon kaikki suomalaiset yritykset lopettaa toimintansa?
Perustele näkemyksesi! Selvitä ensin mitä elinkeino tarkoittaa.
5. Miten yritykset voisivat mielestäsi parantaa kestäväää kehitystä? Selvitä ensin mitä tarkoittaa kestävä kehitys.

6. Valitse joku sinua kiinnostava yritys ja kerro siitä seuraavat asiat:
 - millaisesta yrityksestä on kyse?
 - millainen on yrityksen arvomaailma?
 - mitä tuotteita/tuoteryhmiä yritys tuottaa?
 - missä yritys sijaitsee ja kuinka laajalle yrityksen toiminta on levinnyt?
7. Millaisia yrityksiä valtio omistaa? Miksi arvioisit, että valtio "haluaa" omistaa ko. yritykset?

Työelämä – osion tehtävät:

Hyödyllisiä linkkisivustoja:

www.ttl.fi (Työterveyslaitos)
www.stm.fi (sosiaali- ja terveysministeriö)
www.tyoturva.fi
www.mol.fi
www.oikotie.fi
www.uranus.fi
www.finlex.fi
www.tyoelamaan.fi

1. Pohdi ja tarkastele työn merkitystä sekä yhteiskunnan että yksilön kannalta.
2. Nuorten yhteiskuntatakuu. Kerro sisältö. Mitä siinä luvataan nuorille?
3. Ikärasismi työelämässä. Onko Suomessa mielestänne ikärasismia?
4. Mikä on työehtosopimus?
 - Kerro osapuolet ja sopimusten sitovuus.
 - Mitä hyötyä yksittäiselle työntekijälle on liittyä ammattijärjestöön?
 - Tutustu oman alasi työehtosopimukseen.
 - Mitä sopimuksessa sanotaan koeajasta?
5. Kerro millaisia työtaistelutoimenpiteitä käytetään Suomen työelämässä.
 - Millaisia haittoja ja/tai hyötyjä ajattelet työtaistelutoimenpiteistä olevan?
6. Millaisia palveluja nuori saa työ- ja elinkeinotoimistosta?
7. Mitä tarkoitetaan palkkaturvalla?
8. Millaisia asioita mielestäsi kuuluu työhyvinvointiin?
9. Mitkä asiat sinua motivoi työssä?